ЗНАК #13
Жовтень — Листопад 2010

«Ні, я не Байрон, інший я!..»

Рецензія

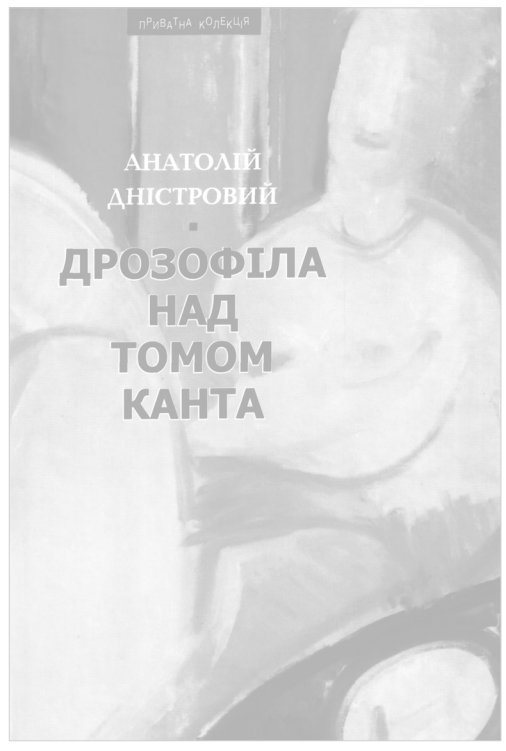

Анатолій Дністровий. Дрозофіла над томом Канта
Львів, «Піраміда», 2010 (148 с.)

Навіть оформлення роману Анатолія Дністрового свідчить, що цей текст разюче відмінний від попередніх. На першій сторінці палітурки — монструозна жовта жінка (а не ногаста дівка, як на фактівських виданнях). На останній — фото автора, який уже не гопник у шкірянці, а поважний мирний чоловік у білому костюмі з вервицею у руках. Це мало би свідчити про творчу еволюцію письменника або, принаймні, про переоцінку цінностей. І справді — колоритно зобразивши низи, автор звертається до оповіді про той прошарок, який мав би називатися елітою і совістю нації. Цього разу перед нами постає інтелігенція — гуманітарії з науковими ступенями, образи яких відтворено в усій їхній величі й ницості.

Тут так само, як у попередніх романах, описано духовні пошуки персонажа. Він, щоправда, змужнів, подорослішав, але так само залишається типовим романтичним героєм, який вивищується над рештою своїми нереалізованими духовними запитами. Молодий науковець Павло, від імені якого й ведеться розповідь, потребує справжньої діяльності, а не академічної симуляції філософії, його дратують спиті професори й доценти, порожні очі студентів, яким байдуже до його лекцій, викладачки, для яких наукові конференції — це один із сотні способів вийти заміж. Його ліпший друг — фанатичний аспірант Юра — перейнятий вірою у те, що в цьому дискурсі усе можна виправити: потрібно тільки працювати по-справжньому, писати книжки, збирати однодумців. Але такий шлях для головного героя надто ідеалістичний. Одинаки виправити нічого не можуть, тож Павло вибирає втечу у себе й відгороджується від реальності розумними книжками. Численні рефлексії стосовно буття й суспільства він міг би висловити у власній книжці — проте немає ні драйву, ні мотивації це робити. Таким чином, перед читачем постає реальна картина того, як живе пересічна інтелігенція «вищого порядку»: Павло депресує, Юра спивається, викладач Пампушка ремонтує автомобіль коштом недолугих студентів. Той, хто перетинався з такими людьми, впізнає їх, а шеренговий громадянин дізнається, хто отримує зарплату та стипендію з нерозкраденої частини його податків.

Відповідно до законів жанру, головного героя мала би врятувати яскрава романтична любов. Кохання тут справді трапляється, і не одне, проте Павло щоразу його втрачає. Він пасивний: навіщо змінювати спосіб життя, конфліктувати зі суспільною думкою, чинити рішуче, підштовхувати до рішучих вчинків кохану жінку? Заради того, що у майбутньому все може статися так, як у художній літературі та мемуарах деяких класиків? Але ж може й не скластися! Йому нібито байдужі усталені норми моралі, проте надто дорогий сумнівний комфорт холостяка-інтелектуала. Павло обирає страждання, втрачає кохану (але не припиняє про неї рефлектувати)... А потім у його житті з'являється жінка, яка точно знає, чого хоче: його. Вона здатна приймати рішення, і тому герой падає їй у руки як дозріла грушка. Щоправда, одне рішення у фіналі він все ж приймає, але й це продиктоване радше його пасивністю: Павло не йде на власне весілля — йому стає влом це робити. І хоча фінал цієї любовної історії автор залишає за кадром, проте ми здогадуємося, що ця жінка ще по нього повернеться, приголубить і хазяйновито вимете усіх мертвих дрозофіл з його оселі.

Анатолія Дністрового пам'ятаємо і як майстра еротичних сцен. Він розказав нам, як кохаються неблагополучні підлітки й студенти провінційних вузів. Він зафіксував у літературі — а отже, увіковічив! — як кохалися в дев'яностих у Тернополі та Ніжині. Про інтелектуалів початку двотисячних Дністровий змовчав. Немає у «Дрозофілі...» такого, а те, що є, коректніше назвати «статевою сценою»: вона навряд чи збуджуватиме навіть членів відповідних державних інституцій. Невже науковці нездатні любитися? Чи це автор прагне написати інтелектуальний роман, серйозний і цнотливий, — щоб не відволікати читача від аскетичних депресивних філософувань? А може, письменника втомили дзеньки-бреньки на кшталт пиятик і ситуативних любовей?

Сплін кандидата філософських наук, оформлений у вигляді роману, — так можна охарактеризувати «Дрозофілу над томом Канта». Складається враження, що раніше письменник ділився з нами різноманітними досвідами, вихопленими із власного минулого, а тепер вирішив поділитися актуальними роздумами і переживаннями. Його персонаж досяг розуміння всезагальної кризи і штучності, проте мало «дійти до ручки» — треба ще й зуміти «взятися за ручку й відчинити двері». Йому поки не вдається — проте, можливо, вихід нам покажуть у наступному творі: фінал «Дрозофіли» традиційно змушує вірного читача Дністрового чекати на оповідь про наступний етап шляху ліричного героя.

Оксана Щур

Самотність як стан не лікується. Сім'я заміняє все. Перш ніж завести сім'ю, треба подумати, що тобі треба — все чи сім'я? Але все це теж — відмазки й спроба не сказати правду. А вона в тім, що є такі любові — вони даруються дуже не всім, бо тоді на Землі жили би лише мікроби, лямблії та інфузорії-туфельки. Є такі любові, коли вмирає хтось один, то він забирає з собою на небо чи кудись свого другого. Відлітають разом. Лиш тіло того другого бродить по кафедрах, лекціях, відрядженнях, гидує горілкою, блює, кохається з ляльками, варить макарони, прасує старі штани, пише або не пише про Канта — все це, щоби якось убити час, поки рвонуть уже й тілом туди, на небеса чи куди, сісти поряд на хмару чи на що, — й гладити одне одного по голові. І не кажіть, що гріх так жити. Я особисто так прочитала Дністрового.

Ольга Герасим'юк,
експерт рейтингу «Книжка року ВВС»

Російський імперіалізм

За редакцією проф. Тараса Гунчака

З англійської переклав Тарас Цимбал.
Київ, «КМ Академія», 2010 (395 с.). Ціна — 61 грн.

Ця збірка статей провідних істориків світу розкриває сутність російського імперіалізму, окреслює причини його виникнення в історичному контексті та втілення конкретних планів у різних куточках імперії. Книга охоплює період від розпаду Монгольської імперії до більшовицької революції, але також має проекції на сучасність.

Росія досі намагається втримати території, які захопила в результаті експансії, тож ця проблема актуальна для всіх пострадянських республік.

Валерій Гайдабура

ГУЛАГ і світло театру

Київ, «Факт», 2009 (240 с.)
Ціна — 50 грн.

На початку 1942 року Ленінградський театр імені Ленради евакуюють до П'ятигорська. Там Сергій і Анна Радлови, а також переважна частина трупи в результаті стрімкого наступу фашистів стають «дорогоцінним трофеєм» ворога. 1945 року звинувачене радянським «правосуддям» у зраді батьківщини подружжя заслано до таборів ГУЛАГу.

У книзі в українському перекладі опубліковано листи в'язнів, з яких ми дізнаємося про їхню творчість в умовах табору.

Аркадій Казка

Вибрані твори

Київ, «Смолоскип», 2010 (664 с.)
Серія «Розстріляне Відродження». Ціна — 35 грн.

Ця книга має два розділи: документальну повість Олександера Шугая про життєвий шлях Аркадія Казки — представника «Розстріляного відродження» 1920-х років в українській літературі — та його вибрані поезії, переклади, статті.

Сюди також увійшли інші публікації, критичні розвідки, документи.

Видання присвячене 120-й річниці від дня народження Аркадія Казки. Розраховане на широке коло читачів.

Салман Рушді

Флорентійська чарівниця

З англійської переклав Тарас Бойко. Київ,
Вид-во Жупанського, 2010 (288 с.). Ціна — 54 грн.

«Флорентійська чарівниця» (2008) — новий роман Салмана Рушді, двічі лауреата Букерівської премії, автора скандально відомого твору «Сатанинські вірші».

Письменник змальовує карколомні життєві шляхи своїх героїв — жінки і чоловіка доби Відродження у дещо феєричній, казково-пригодницькій формі, їхнє палке кохання на тлі тогочасних політичних подій, гаремних і палацових інтриг та звичаїв, що побутували в Італії, Індії і Туреччині. Традиційно автор не припиняє дивувати читача незвичними поворотами сюжету і ризикованістю стилю, зіткненням філософії Сходу і Заходу.

Ярослав Пелікан

Виправдання Традиції

Київ, «Дух і літера», 2010 (128 с.)
Ціна — 24,50 грн.

«Традиція є живою вірою мертвих, традиціоналізм є мертвою вірою живих», — з таким гаслом виступає Ярослав Пелікан, безсумнівний лідер сучасної американської гуманітаристики, у книзі «Виправдання традиції», своєрідному маніфесті напряму «історія традиції».

У запропонованому циклі лекцій автор стисло формулює спостереження, розгорнуті ним у низці монументальних праць — п'ятитомній «Християнській традиції», дослідженнях «Ісус крізь віки», «Кому належить Біблія? Історія Писань крізь віки» та в уже знайомій українському читачеві книзі «Ідея Університету. Переосмислення».

Всеволод Нестайко

Космонавти з нашого будинку

Київ, «Країна Мрій», 2010 (352 с.)
Ціна — 36,50 грн.

До нової книжки класика української дитячої літератури Всеволода Нестайка увійшли повість «Пригоди Грицька Половинки» та кілька яскравих оповідань про життя школярів, їхні веселі пригоди і справжню дружбу.

Видання розраховане на дітей молодшого і середнього шкільного віку, але напевне зацікавить їхніх батьків та вчителів.

Ці та багато інших книжок українською можна придбати у книгарні «Смолоскип» за адресою: вулиця Межигірська, 21

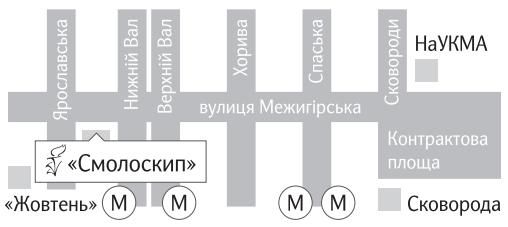

top 20

улюблені видання покупців

1 *Пітер Баррі.* Вступ до теорії
Київ, «Смолоскип», 2008 (25 грн.)
2 Рух опору в Україні 1960–1990. *Енциклопедичний довідник.* Київ, «Смолоскип», 2010 (80 грн.)
3 Українська літературна газета
Числа 16–22, 2010 рік (3 грн.)
4 Валерій і Сандра. *Листування В. Марченка із С. Фраїяно.* Київ, «Смолоскип», 2010 (10 грн.)
5 *Аркадій Казка.* Вибрані твори;
Олександер Шугай. Крапля сонця у морі блакиту. Київ, «Смолоскип», 2010 (35 грн.)
6 *Михайль Семенко.* Вибрані твори
Київ, «Смолоскип», 2010 (35 грн.)
7 *Станіслав Цалик, Пилип Селігей*
Таємниці письменницьких шухляд
Київ, «Наш час», 2010 (59,50 грн.)
8 *Юрій Мицик.* Іван Мазепа
Київ, Н. Брехуненко, 2007 (7 грн.)
9 Поети Празької школи: Срібні сурми.
Антологія. Київ, «Смолоскип», 2009 (40 грн.)
10 *Юлія Стахівська.* Гусінь. *Листівка* (4,80 грн.)
11 *Володимир Винниченко.* Щоденники 1926–1928
(Том 3). Київ, «Смолоскип», 2010 (45 грн.)
12 *Володимир Ковальчук.* Степан Бандера
Київ, Н. Брехуненко, 2008 (7 грн.)
13 *Григорій Гусейнов.* Незаймані сніги (Томи 1, 2, 3)
Дніпропетровськ, Арт-Прес, 2010 (61 грн. за том)
14 *Іван Безпечний.* Теорія літератури
Київ, «Смолоскип», 2009 (25 грн.)
15 Всесвіт. Випуски 1-2, 3-4, 9-10, 2010 (40 грн.)
16 *Майк Йогансен.* Вибрані твори
Київ, «Смолоскип», 2009 (35 грн.)
17 *Артем Сокіл.* Аглая;
Микола Хвильовий. Вальдшнепи
Київ, «Смолоскип», 2010 (20 грн.)
18 *Людмила Тарнашинська.* Українське шістдесятництво: Профілі на тлі покоління
Київ, «Смолоскип», 2010 (45 грн.)
19 Український журнал. Числа 7–10, 2010 (8 грн.)
20 *Анатолій Дністровий.* Дрозофіла над томом Канта. Львів, «Піраміда», 2010 (37 грн.)

Олег Романенко

Суми — Київ. Один із найбільш знаних молодих українських авторів. Нещодавно видав книжку прози «Калейдоскоп», або, як зазначено в підзаголовку, — «збірку анекдотів».

Якоюсь мірою його новелки і справді нагадують анекдоти в дусі традицій літературного абсурду. Звісно, підхід не новий і не оригінальний, зате втілення талановите. Дивакуваті пригоди персонажів Романенка вкотре підкреслюють загадкові й нелогічні сторони буття.

***

Непримітний чоловік у сірому пальті, яке було на нього завелике, стояв неподалік від центрального входу до оперного театру і нічого не робив. Біля театру вже зібралася публіка: скоро все мало починатися.

Минуло кілька хвилин, і непомітний чоловік рушив до входу. Краще потинятися всередині театру, ніж стояти на вулиці, вирішив він. Вітерець під вечір похолоднішав, та й узагалі, всередині було що робити: роздягтись, віддати пальто в гардероб, сходити до вбиральні, взяти напрокат бінокль, випити кави в буфеті, порозглядати інтер'єрну оздобу, купити програмку, зрештою, успішно пройти всі кордони безпеки дорогою до зали.

На вході до театру висіло гарно зверстане оголошення: «Шановні глядачі! Адміністрація театру щиро просить вибачення за незручності, пов'язані з заходами безпеки, і сподівається на ваше розуміння. Приємного перегляду!» Приблизно таке саме оголошення висіло у всіх музичних театрах, філармоніях, концертних залах у цій країні упродовж останніх двох років після славнозвісних подій у Національній філармонії 13 травня.

Непримітний чоловік потягнув за велику ручку масивних дверей театру й увійшов усередину. Тут одразу ж на нього чекав перший кордон безпеки. Цей кордон був найпростіший, і тому непримітний чоловік не хвилювався: тут було достатньо показати квиток, і можна було проходити без проблем. Із квитком у чоловіка все було гаразд. Та й ніколи не бувало так, щоб на цьому етапі хтось доскіпувався. Білетерка порвала квиток, і чоловік рушив далі, до гардеробу. Дорогою він зняв пальто і шапку й пригладив скуйовджене волосся. Він здав пальто, сходив до вбиральні. Бінокля брати не став.

Далі на нього чекало друге коло безпеки: треба було пройти крізь металошукачі. Тут він теж особливо не переймався. Здається, нічого металевого ані на ньому, ані під одягом, ані всередині його організму не було. Проте якесь невмотивоване відчуття тривоги все-таки додавалося до загального настрою.

Підходячи до металошукача, чоловік почав трохи нервувати, хоч і знав, що цього робити не бажано: якщо охорона це помітить, у неї можуть виникнути зайві запитання, навіть якщо не знайдеться нічого металевого. Проте чоловікові вдалося нормально пройти металошукач, незважаючи на дивне відчуття тривоги.

У принципі, для чого ходити по буфетах або розглядати оздоблення стін, якщо до зали почали вже запускати. Чоловік вирішив не тягнути до кінця, і після металошукача рушив прямо до зали. Він мав увійти до неї одним із перших.

Одразу на вході перебував третій кордон безпеки, найсерйозніший. Тут не було жодних технічних засобів: охоронці перевіряли відвідувачів особисто, вручну. При кожному вході стояли по двоє — один був чоловік, він перевіряв глядачів своєї статі, була в нього й напарниця — для глядачок. Обшукували не всіх, а лише тих, хто виглядав підозріло. Чітких критеріїв підозрілості не було — це була повна відповідальність охорони і її творча свобода. Охорона діяла на власний розсуд. Особливо добре працювали ті, хто мав найбільший досвід роботи в подібних концертних закладах. У них уже був нюх.

Непримітний чоловік дуже сподівався, що охоронець його не зупинить. Він тренував удома свою незворушність, намагався уявити себе невидимим — здається, трішки йому це вдавалося — але не тепер.

— Пане, будь ласка, підніміть руки, — сказав охоронець чоловікові, і тому довелося підкоритися.

Охоронець швидко обшукав його.

— Здається, усе гаразд, можете проходити, — сказав він.

— Дякую, — відповів чоловік.

Він уже практично зайшов до зали, і охоронець уже залишився позаду, коли його напарниця гучно і дещо здивовано промовила:

— Гей, а це що?!

Вона показувала пальцем на плече чоловіка.

— Що? — спитав той, намагаючись зазирнути собі за плече. — Що?

— Пане, секундочку, — сказав охоронець і помацав плече чоловіка, на якому виднівся ледь помітний виступ.

— Та що ви там знайшли? — вдавано здивувався чоловік, хоч уже знав, що попався.

— Зараз і подивимось, що там, — сказав охоронець і грізно додав: — Пане, зніміть піджак.

Той зняв.

— Ах ти сука!!! — завалував охоронець. — Альт-флейта! Пластикова!

Він стрімко витягнув рацію і прокричав у неї:

— Швидко! Другий вхід у партер! Альт-флейта!

Викликавши підмогу, він наставив на чоловіка пістолет, вихопив у нього флейту і наказав йому залишатися на місці.

Уже за півхвилини прибігли чотири охоронці в бронежилетах і з автоматами. Вони повалили чоловіка на підлогу обличчям униз, закрутили йому руки і наділи на них наручники.

З'явився начальник охорони. Він присів навпочіпки біля чоловіка і спитав у нього:

— Ну що, попався?

Чоловік мовчав. Його обличчя страшно почервоніло, і йому було важко дихати.

— Мовчиш? — запитав начальник. — Альт-флейта, кажеш. Пластикова.

— Хитрі суки стали, — сказав охоронець начальнику. — На спину причепив. Я й не помітив, добре, що Аня побачила, на спині в нього відстовбурчувалось.

— Та хитрі не те слово. Останні два рази був дерев'яний гобой. Ти ж пам'ятаєш?

— Та ні, я тут тільки другий місяць. До того у музичному театрі працював.

— Ясно, то ти ще зелений, — сказав начальник. — Ви скажіть усім, щоб спини оглядали, — порадив охоронець.

— Та знаємо ми про спини, це ти дивись, а то так і штраф недалеко, — сказав начальник, і охоронець знітився. — Вони й не туди запхнути можуть! Так що уважно мені перевіряй! Аню, а тобі премія буде.

— Дякую, — сказала Аня.

— А що, — звернувся начальник до чоловіка, — де вступати хотів? У другому акті?

— В увертюрі! — озлоблено відповів він.

Усі охоронці і начальник гучно засміялися.

— В увертюрі! Ха-ха! — говорив крізь сміх начальник. — Був у нас один такий сміливець, теж в увертюрі почав. Ха-ха! Мало не кінчили його! Ну гаразд, поїдемо до відділку, а там розберемося. Хлопці, підведіть його.

Хлопці підняли чоловіка, взяли його під руки і повели на вихід.

Альбіна Позднякова

Львів. Яскрава поетка, помітна організаторка літературних подій, одна з ініціаторок ідеї видання антології «120 днів Содому». Віднедавна також дебютувала у прозовому жанрі.

Образний, метафоричний текст із подвійним дном і неоднозначним тлумаченням. Медитативний спокій і дух «поезії в прозі».

Уривки з роману «По той бік ковдри»

Спляча красуня не стулила ані на хвилечку своїх очей. Дюймовочка, дівчинка розміром з дюйм, сиділа у центрі пінкфлоїдівської квітки, яка не стулила розсувні дверцята багряних пелюсток на ніч. Змаліле дівча, яке щойно було заввишки метр і сімдесят сантиментрів; страшнючий динозавр квітки з відчиненою пащекою не спить, не спить, колишуються жовтаві тичинки й матка, пелюсточки смикаються, чуючи трем рідин у дрібнесеньких судинках-прожилках. Желе доторку, застигле в повітрі, принесе вітер, наллє драглисте варення у спраглу чашу, зажди, завоскує галяреткою квітколоже. І вона жде, і не спить, блакитна сукенка оголює худенькі ніжки, стає зимно, але під ковдру не можна: дівча-квіття не може згубити зовнішньої зваби. От тільки він поруч вкривався щільненько, щоби не принести зрана із потойбічного сонного світу ні одного звуку, ані зорового образу, не чув, не бачив пікантного чудовиська з еротично оголеними іклами, із наголошеними складами, спакованим речами, щоб перейти в інший стан, і складеними йому одами. Спав велетень-нелюд, розніжений вмиротворений гулівер, то й що з тих змарнілих міліметриків її пальців, із атракційних цнотливих вигинів, що не приховувались її платтячком, з вигинів стебел, «прийди й візьми», агресивних подекуди, «маєш зірвати цієї ночі!». Крапелькою роси, лискучою перлиною на долонці лежить її маленька згода. То й що? Смарагдові погнуті стеблини і її тремкі навіть менші, ніж курячі, стегенця, покручі цвіту вимагають негайно встати і цілувати її вогкими губами, пекучі зарості настійливо просять, листя рослин стає батогами, голки троянд всуваються в неприховані коциком часточки тіла. То й що, що бігли бегонії, бентежними кроками квапились крокуси, троянди впроваджували на чужі терени полки сміливих троянців? Лілеї ще пахли, а вже промовляли своє «але». Ніч ішла, худа й згорблена, насіння несла сухе й зморшкувате — така хіба снилася, бо йому спалось, коли кущі шипшини його дряпали, спалось на них так, мабуть, як на подушках котячих лап: раз по раз випустять нігтики-гачечки, але впокорений мирний йог величчю спокою все приборкає. Біль вщухає, і чічки поруч нема, і сняться яскраві сни, про те, що буде з ним згодом, те чого жодна оцвітина тут ще не знає, марять пагінчики тим незвіданим, не заспокоються, ще легко гнуться, нахиляються до сонних повік, туляться до заплющених очей, гнуться собі, питаються. Роз'ятрена кров'яна звірина, зубата обурена квітка, невгамована слиниться, ляскає дверима-стулками псевдодзьоба і чи склює його до ранку, пожадлива й закостеніла, чи розшматує, одірве йому голову а чи осипле, бідака, пелюстки й посипе попелом чи піском голівку? Дівчатко ще поки тлумиться на рожевій м'якоті подушки і без надії чекає, що пуп'янок все ж розпуститься. Надія ж спить поруч і знає, коли пуп'янки набубнявіють.

***

Думати тілом. Звикаєш до кількості рідин і температур, тобто чекаєш завжди певну порцію з крану — води, і, натиснувши кнопочку, певну порцію рідкого мила. Вода тепла, мило — ні. Якось так мені сьогодні переплуталось і закортіло, щоб мила було багато, щоб текло, струменем, а води, навпаки, зовсім трошки. Цього захотіли мої руки, але дати їм це я не змогла. Ми ж знаємо, що має бути інакше, а ще знаємо, що тільки вода може бути така тепла, а від мила будуть пінитись і склеюватися пальці. Їм тоді забагнеться спожити ще більше води, а тоді ще мила, а ми ж хотіли поміняти усе місцями, і отак рекурсивно виллємо його звідти все чи виливатимемо, доки не вгамуємось. Зрозуміємо, що недоцільно міняти місцями. Ми зрозуміємо, але чи руки це зрозуміють.

Через різницю температур боюсь іти в душ, уникаю знімати із себе в зимну пору року свій одяг. Можу занурюватися у ванну цілком, повільно, тоді тіло до надмірного тепла поступово звикає, якщо ж вода хоч на кілька градусів прохолодніша, ніж мені треба, моїм рукам, ногам, всьому моєму тілові треба, я вже не можу там затриматися, не можу релаксувати, швидко змиваю із себе піну і звідти вистрибую. Руки поступливі, вони згоджуються і на низькі, і на високі температури, але то тільки фаланги пальців, тільки зап'ястя, ноги готові до спеки («парити ноги»), звиклі до черевиків влітку, до гадів на пляжі у поєднанні з купальником, натомість спина і живіт дозволяють лише пірнання у рідину з чітко визанченим діапазоном градусів. Так поступово, обчислюючи середній коефіцієнт нагрівання-охолодження усіх шматочків плоті, стаєш жовтуватою субмариною, дбаючи про те, аби не напустити води в носа й вуха, бо їм чогось треба повітря, рідини суворо заборонені і дуже страшні, не зовсім жовтою, бо тримаєш голову над водою.

Коли ж треба ввійти у якусь водойму, я перетворююсь на термометра. Заходжу маленькими кроками, дивлюсь заздрісно, як усі, що дісталися води одночасно зі мною, вже хлюпаються і у різні боки пливуть, стою, тремчу і боюся. Ще кілька хвилин, ще один крочок, я вже майже звикла, але ні, мені серце зупиниться, можна я не буду, нехай мені вибачить сьогодні море, до якого так тяжко їхалось. Так було в Чорногорії, ще страшніше — на одному зі шведських озер, в яке треба було стрибати, вибігши з сауни. Я можу плавно і довго мерзнути в повітрі, але не в воді, можу довго не вдягатись, якщо вже роздяглась, коли звикла, змогла, переконала себе, наважилась, але сам крок, перехід, бар'єр, стрибок не може мене не лякати. Вода має бути тиха і тепла, мов борщ, а борщ повинен бути теплим, а не гарячим, щоб не попекти язика. Інакше вся їжа стає однаковою. Досі дивуюсь, як люди п'ють цей окріп замість чаю, довго тримаю в руках горня, починаючи з того моменту, коли покази внутрішнього градусника дозволяють його тримати.

Люблю ковдри за те, що вони втримують навколо мене моє тепло, фіксують його і нічого не випускають. Мені спокійно серед них, бо вони не містять рідин, яким так просто раптом закипіти чи охолонути, вони дають відчуття безпеки і навіть спеки часом, спеки моєї локальної, яка тільки мені пасує і до якої іншим ввійти невільно.

***

Часом я хочу, щоб мій чоловік був плоским, щоб вміщувався межи мною і ліжком, щоб я лежала на животі, на ліжку і водночас на ньому. Він би мені зовсім не заважав, ніщо б не вивалювалось, не теліпалось, не розливалось. Він би був плоским, тоненьким, як паперовий аркуш, і цілком безпечним. Був би завжди чистим, бо за відсутності виїмок, горбочків і западин, бруд не мав би змоги в ньому накопичуватись; був би, як аркуш, білосніжним. Я засинала б на ньому і прокидалася, і записувала би на ньому ж своїми сонними рухами вигадані мною посеред ночі слова. І коли б ми любилися, я б не вивищувалася над ним, бо він би не мав висоти, і ми однаково лежали б із ним на одному рівні, рівні, одне на одному.

Випуск 13 (жовтень — листопад 2010)

Літературний додаток до щомісячного часопису творчої молоді «Смолоскип України».
Реєстраційне свідоцтво: КВ № 4040 від 15.02.2000.

Думки авторів публікацій не завжди збігаються з точкою зору редакції.

Адреса редакції:

Видавництво «Смолоскип»
04071, Київ, вулиця Межигірська, 21.
Телефон: (044) 425 23 93. *Сайт:* smoloskyp.org.ua

Редакційна колегія:
Ольга Погинайко, Ростислав Семків, Олег Коцарев.

Друк видання:

02100, Київ, вулиця Краківська, 6-А.
КП КОР «Друкар». Замовлення № 180.
Гарнітура «Нат Ґротеск». Наклад 2500 прим.

Типограф Микола Ковальчук.
Ілюстратор Олена Павлова.

У наступному випуску:

Рецензія Олега Коцарева на книгу «Незаймані сніги» Григорія Гусейнова.

Поезія Тані-Марії Литвинюк та Оксани Самари.